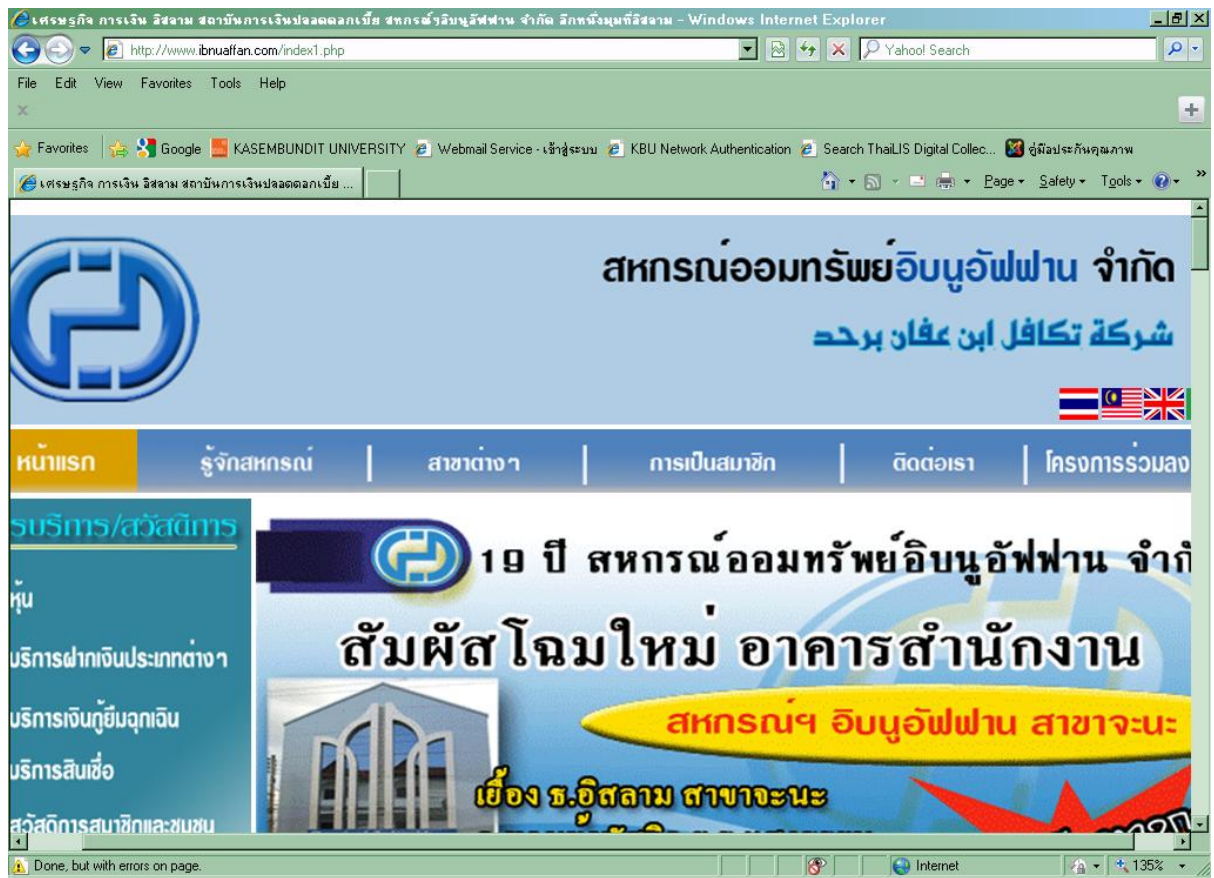
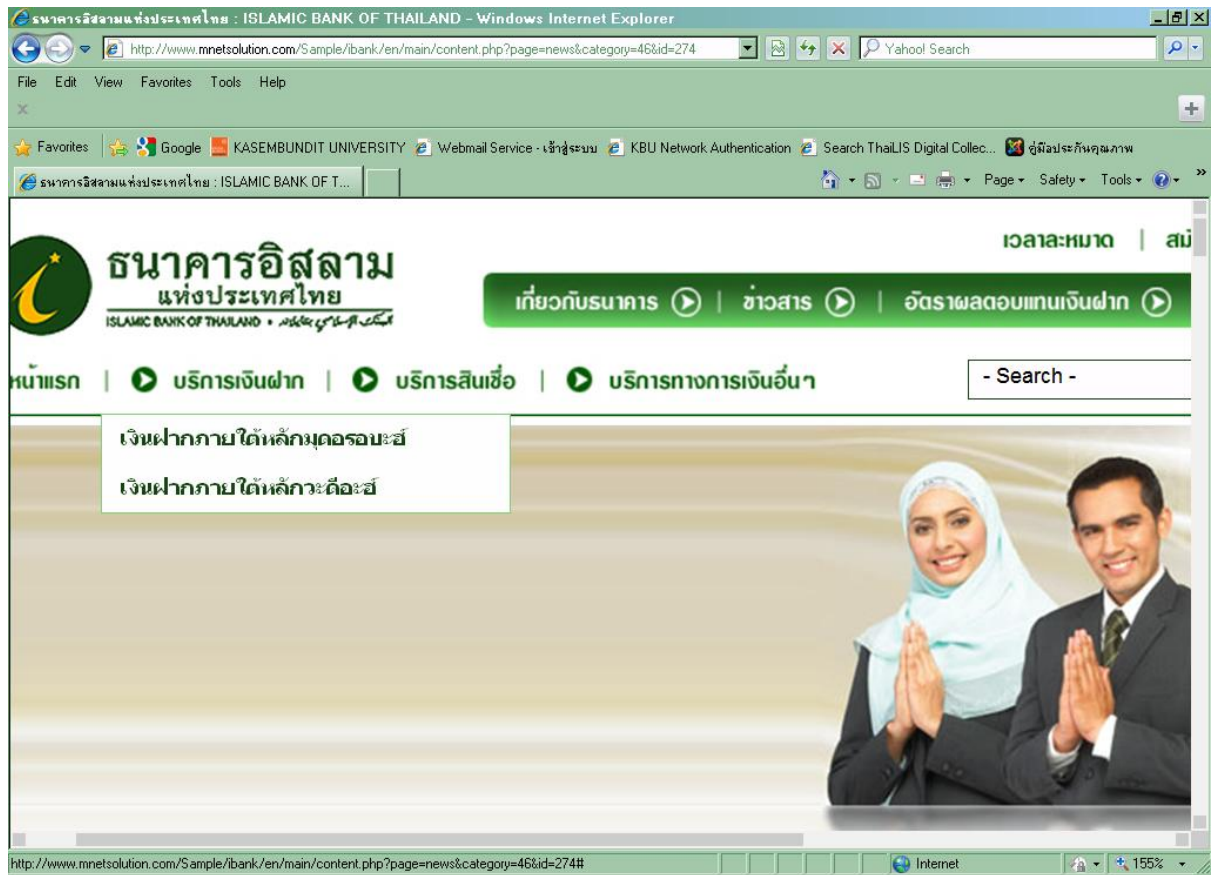

สถาบันการเงิน อิสลาม

<http://www.ibnuaffan.com/index1.php>

<http://www.mnetsolution.com/Sample/ibank/en/main/content.php?page=news&category=46&id=274>

ธนาคารอิสลาม : ความเป็นมา

แนวความคิดในการจัดตั้งธนาคารอิสลามเริ่มมีตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 โดยกลุ่มนักฟื้นฟูอิสลามที่ต้องการจะให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมุสลิมวางพื้นฐานอยู่บนบทบัญญัติในคัมภีร์กุรอานที่สั่ง “ห้ามดอกเบี้ย แต่อนุมัติการค้า” และคำสอนที่ว่า “พระเจ้าเป็นเจ้าของการทำทุกศุลทานและบั่นทอนดอกเบี้ย”

วิวัฒนาการของธนาคารอิสลามในบางประเทศเริ่มต้นที่อียิปต์

ธนาคารอิสลามเกิดขึ้นครั้งแรกในเมืองมิตฆอเมอร์ (Mit Ghamr) ประเทศอียิปต์ในปีค.ศ.1963 โดยความพยายามของนายอะหมัด อัลนัจญัวร์ชาวอียิปต์ทั้งนี้เพื่อเป็นการทดลองการนำหลักการอิสลามที่ห้ามเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยมาใช้ในระบบธนาคาร

เดิมที ธนาคารแห่งนี้ตั้งขึ้นมาในรูปของธนาคารออมทรัพย์ท้องถิ่นและได้รับการสนับสนุนจากลูกค้าเป็นจำนวนมาก จำนวนผู้ฝากเงินเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปีการเงินแรกของธนาคาร (1963/1964) มีผู้ฝาก 17,560 ราย จำนวนเงินฝาก 40,944 ปอนด์อียิปต์ แต่ในตอนสิ้นสุดปี 1966/1967 มีผู้ฝากเพิ่มขึ้นเป็น 251,152 ราย โดยมีจำนวนเงินฝากถึง 1,828,375 ปอนด์อียิปต์โดยลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรและชาวบ้านในท้องถิ่น

แต่หลังจากนั้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้นในอียิปต์ การดำเนินงานของธนาคารอิสลามที่มีที่มอริก็ได้รับการยกเว้นให้เข้ามาแทรกแซงจนทำให้ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินแบบปลอดดอกเบี้ยของธนาคารอิสลามถูกละทิ้งและมีการนำเอาระบบดอกเบี้ยมาใช้ซึ่งทำให้ผู้ฝากลดจำนวนลงไปมากอย่างเห็นได้ชัด

ดังนั้นประธานาธิบดีชาติตั้งได้ฟื้นฟูแนวความคิดเรื่องการธนาคารปลอดดอกเบี้ยขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งและในปี ค.ศ.1971 ธนาคารใหม่ที่มีชื่อว่า “นัสเซอร์ โซเชียล แบงก์” (Nasser Social Bank) ก็ได้ถูกตั้งขึ้นโดยมีรัฐบาลเป็นเจ้าของ

หลังจากนั้นก็มีการธนาคารอิสลามเกิดขึ้นติดตามมาอีก 3 ธนาคาร นั่นคือ ธนาคารอิสลามไฟซอลแห่งอียิปต์ (Faisal Islamic Bank of Egypt), ธนาคารอิสลามระหว่างประเทศเพื่อการลงทุนและการพัฒนา (Islamic Internatioanl Bank for Investment and Development) และธนาคารการเงินอียิปต์ซาอุดี (Egyptian Saudi Finance Bank) โดยทั้งหมดได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการอย่างถูกต้องในอียิปต์

ธนาคารอิสลามในอิหร่าน

ระบบธนาคารอิสลามในอิหร่านเริ่มต้นทันทีหลังจากการปฏิวัติอิสลามซึ่งทำให้กษัตริย์ชาห์แห่งอิหร่านสิ้นอำนาจใน ค.ศ.1979 อย่างไรก็ตามการนำระบบธนาคารอิสลามมาใช้ก็ทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยใช้เวลา 6 ปีจึงเสร็จสิ้นสมบูรณ์ หลังการปฏิวัติอิสลามมีธนาคารประมาณ 35 แห่งเกิดขึ้นในอิหร่านทั้งภาครัฐและเอกชนโดยธนาคารเหล่านี้อาศัยเงินทุนจากภายในและนอกประเทศ

ในระหว่างที่เกิดความวุ่นวายจากการปฏิวัติ ระบบธนาคารในอิหร่านต้องประสบปัญหาต่างๆ มากมายทั้งในด้านทุนไหลออกและการดำเนินงาน ในวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ.1979 สถาปนาปฏิวัติได้โอนระบบธนาคารมาเป็นของชาติและจำนวนธนาคารได้ลดลงโดยการรวมกิจการเข้าด้วยกันจนเหลือธนาคารพาณิชย์ในระบบเพียง 6 แห่งและธนาคารเฉพาะกิจอีก 3 แห่ง

ขั้นแรกที่รัฐบาลใหม่นำมาใช้ในการสร้างระบบธนาคารอิสลามในอิหร่านก็คือการนำเอา “การคิดค่าบริการสูงสุด” และ “ประกันกำไรต่ำสุด” มาใช้ในระบบธนาคาร ขณะเดียวกันก็มีการตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคคลจากสาขาต่างๆมาจัดเตรียมกรอบกฎหมายกว้างๆเพื่อนำระบบธนาคารทั้งหมดให้เป็นไปตามหลักกฎหมายอิสลาม หลังจากนั้น ก็มีการเสนอกฎหมายดังกล่าวต่อสภาปฏิวัติในเดือนมีนาคม ค.ศ.1982 และสภาผู้แทนได้ผ่านออกมาเป็นกฎหมายในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1983 โดยเรียกกฎหมายฉบับนี้ว่า “กฎหมายเพื่อการธนาคารปลอดดอกเบี้ย” (Law for Usury-Free Banking)

กฎหมายใหม่นี้ได้กำหนดให้ธนาคารต่างๆเปลี่ยนแปลงการฝากเงินโดยระบบจ่ายดอกเบี้ยมาเป็นระบบปลอดดอกเบี้ยภายในระยะเวลาหนึ่งปี นอกจากนี้แล้ว ธนาคารจะต้องเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานของตนทั้งหมดตามกฎหมายใหม่ภายในเวลา 3 ปีนับตั้งแต่วันที่สภาผู้แทนอนุมัติกฎหมาย หลังจากนั้น นับตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม ค.ศ.1984 ไม่มีธนาคารใดได้รับอนุญาตให้เกี่ยวข้องกับระบบดอกเบี้ยทั้งในด้านเงินฝากและการให้สินเชื่อในเดือนมีนาคม ค.ศ.1985 ธุรกิจของธนาคารทั้งหมดก็เป็นไปตามหลักกฎหมายอิสลามอย่างเคร่งครัด

การศึกษาความสำเร็จของธนาคารอิสลามในอิหร่านซึ่งเกิดขึ้นจากระบบใหม่ชี้ให้เห็นว่าเงินฝากภาคเอกชนเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แสดงว่า ระบบธนาคารอิสลามมีประสิทธิภาพในการระดม

เงินฝาก ส่วนในการประกอบกิจการนั้น ธนาคารอิสลามในอิหร่านจะใช้ทุนไปในธุรกิจที่ใช้วิธีการบวกกำไรแทนที่จะเข้าไปร่วมในการลงทุนเช่นเดียวกับธนาคารอิสลามในประเทศอื่นๆ ตัวอย่างเช่น ในปี ค.ศ.1985 ทุนทั้งหมดในการให้สินเชื่อผ่อนชำระของธนาคารอิสลามอิหร่านทั้งหมดคิดเป็น 33.3% และเพิ่มขึ้นเป็น 46.7% ในปลายปี ค.ศ.1992 แต่ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น เงินทุนที่นำไปใช้โดยวิธีการมูฏอโรบะฮ์ (ร่วมลงทุนกับผู้อื่นโดยที่ตัวเองไม่มีอำนาจเข้าไปควบคุม) กลับลดลงจาก 18.1% เหลือเพียง 9.6%

ธนาคารอิสลามในซูดาน

ซูดานเป็นประเทศมุสลิมประเทศที่สามที่ได้ทำให้ระบบธนาคารอิสลามของตนเป็นไปตามระบบของอิสลามทั้งหมด ระบบธนาคารอิสลามของซูดานเริ่มต้นใน ค.ศ.1977 เมื่อธนาคารอิสลามไฟซอลแห่งซูดานได้ถูกก่อตั้งขึ้นโดยรัฐบาลซูดานให้การสนับสนุนภายใต้กฎหมายพิเศษที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติธนาคารอิสลามไฟซอลแห่งซูดานของสภาประชาชนแห่งชาติ”

ความสำเร็จของธนาคารอิสลามไฟซอลได้ทำให้เจ้าหน้าที่อนุญาตให้มีการเปิดธนาคารอิสลามอื่นๆอีก ดังนั้น จึงมีธนาคารอิสลามอีกห้าแห่งเกิดขึ้น นั่นคือ ธนาคารอิสลามทาดามอน (Tadamon Islamic Bank) ธนาคารอิสลามซูดาน (Sudanese Islamic Bank) ธนาคารสหกรณ์อิสลาม (Islamic Co-operative Bank) ธนาคารอัลบะรอเกียฮ์แห่งซูดาน (Al Barakah Bank of Sudan) และธนาคารอิสลามเพื่อซูดานตะวันตก (Islamic Bank for Western Sudan)

ในเดือนกันยายน ค.ศ.1983 รัฐบาลซูดานได้เริ่มต้นพยายามทำให้ระบบธนาคารทั้งหมดเป็นอิสลาม ธนาคารทุกแห่งได้ถูกขอร้องให้เปลี่ยนกิจกรรมของตนตามหลักกฎหมายอิสลาม และหวังกันว่าในเดือนกันยายน ค.ศ.1984 ระบบธนาคารทั้งหมดจะดำเนินงานไปตามหลักการอิสลาม แต่อย่างไรก็ตาม ในทางด้านปฏิบัติ ธนาคารในระบบเดิมดอกเบี้ยก็ยังคงดำเนินงานต่อไป การเปลี่ยนแปลงปรากฏขึ้นแต่เฉพาะในบัญชีที่ยื่นให้แก่ธนาคารกลางแห่งซูดานเท่านั้น

การต่อต้านกระบวนการปฏิรูปให้ธนาคารระบบดอกเบี้ยหันมาใช้ระบบอิสลามไม่เพียงแต่จะมาจากบรรดาธนาคารในระบบเดิมเท่านั้น แต่ยังมีมาจากผู้กำหนดนโยบายที่ไม่พอใจกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย คนพวกนี้เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นเพียงเกมส์การเมืองอย่างหนึ่งเท่านั้น

ระบบธนาคารอิสลามในซูดานประสบภาวะถดถอยอย่างรุนแรงเมื่อรัฐบาลที่ต้องการจะเปลี่ยนระบบธนาคารทั้งหมดให้หันมาใช้ระบบอิสลามได้ถูกโค่นล้มในค.ศ.1985 ดังนั้น ธนาคารอิสลามทั้งหมดที่ได้รับสิทธิ์พิเศษต่างๆจึงต้องเผชิญกับกฎระเบียบที่เข้มงวดจากธนาคารกลางและอภิสถิต์บางอย่างที่รัฐบาลก่อนหน้านี้ให้ไว้ได้ถูกยกเลิกหมด

นอกเหนือไปจากธนาคารอิสลามที่ดำเนินการอยู่ตามหลักการกฎหมายอิสลามแล้ว ธนาคารพาณิชย์อื่นๆได้เลิกใช้วิธีการของอิสลามโดยสิ้นเชิงและผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้ระบบดอกเบี้ยได้ถูกนำกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่ง

หลังจากนั้น ใน ค.ศ.1994 ระบบธนาคารอิสลามก็ได้รับความสนใจเป็นพิเศษเมื่อรัฐบาลยุคนั้นตัดสินใจที่จะทำให้ระบบธนาคารทั้งหมดดำเนินงานตามหลักการกฎหมายอิสลามอีกครั้งหนึ่ง และครั้งนี้การเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างจริงจังและดีกว่าเดิม

ธนาคารอิสลามในตุรกี

ประวัติศาสตร์และการพัฒนาระบบธนาคารอิสลามในตุรกีเป็นเรื่องน่าสนใจเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะว่าตุรกีเป็นประเทศมุสลิมประเทศเดียวที่ดำเนินนโยบายแยกรัฐออกจากคำสอนของศาสนา ในรัฐธรรมนูญของตุรกีไม่มีตรงไหนที่มีคำว่าอิสลามทั้งที่ประชาชนของตุรกี 99% เป็นมุสลิม มาตรา 24 ของรัฐธรรมนูญก็ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าศาสนาจะต้องถูกแยกออกจากเรื่องอื่นๆทั้งหมด ความจริงแล้วไม่มีใครได้รับอนุญาตให้นำศาสนามาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลหรือประโยชน์ทางการเมืองเสียด้วยซ้ำ

ความเคลื่อนไหวในการก่อตั้งธนาคารอิสลามในตุรกีเริ่มต้นใน ค.ศ.1983 ก่อนหน้าการเลือกตั้งใหญ่ นายกรัฐมนตรีได้ให้สัญญาว่ารัฐบาลจะออกกฎหมายพิเศษอนุญาตให้มีการก่อตั้งธนาคารอิสลามในตุรกี ถึงแม้คำสัญญานี้ดูเหมือนจะเป็นเพียงคำสัญญาเลือกตั้ง แต่ก็ปรากฏว่าตุรกีได้ถูกกดดันโดยรัฐบาลในองค์การประเทศอิสลามและธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนาให้เปิดโอกาสสำหรับการก่อตั้งธนาคารอิสลาม

ดังนั้น หลังจากการเลือกตั้ง คณะรัฐมนตรีจึงได้ออกกฎหมายพิเศษเป็นกฤษฎีกาเลขที่ 83/7506 วันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ.1983 ซึ่งเปิดโอกาสให้มีการก่อตั้งธนาคารอิสลามในตุรกี กฎหมายนี้มี 17 มาตราและอธิบายถึงวิธีการและขั้นตอนในการก่อตั้งสถาบันการเงินพิเศษ (Special Financial House) และกิจกรรมต่างของสถาบันเหล่านี้ นอกจากนั้นแล้ว กฎหมายนี้ยังมีกฎระเบียบอื่นๆเกี่ยวกับธนาคารอิสลามในตุรกีซึ่งออกโดยฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น กฎและระเบียบกว้างๆที่ออกโดยปลัดกระทรวงการคลังและการค้าต่างประเทศ

กฎดังกล่าวนี้ถูกตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1984 ซึ่งกล่าวถึงการก่อตั้ง โครงสร้างการดำเนินงาน รูปแบบของทุนที่สถาบันยอมรับสภาพคล่องของสถาบันและขั้นตอนทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธนาคารอิสลาม

กฎหมายอีกฉบับหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับธนาคารอิสลามออกโดยธนาคารกลางของตุรกีตีพิมพ์อยู่ในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 21 มีนาคม ค.ศ.1984 กฎหมายฉบับนี้มี 18 มาตราครอบคลุมเรื่องกฎระเบียบเกี่ยวกับใบอนุญาตระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้เริ่มต้นดำเนินงาน บทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการใช้เงินตราต่างประเทศที่สะสมในบัญชีและบทเฉพาะกาลทั่วไป

ลักษณะที่น่าสนใจอย่างหนึ่งของกฎหมายทั้งหมดเกี่ยวกับธนาคารอิสลามในตุรกีก็คือถ้อยคำบางคำอย่างเช่น “อิสลาม” หรือ “ชะรีอะฮ์” ไม่มีปรากฏให้เห็นอยู่เลย เชื่อกันว่าการใช้คำว่า “สถาบันการเงินพิเศษ” แทนคำว่า “ธนาคารอิสลาม” ก็คือ ความพยายามอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ต้องการจะหลีกเลี่ยงการขัดแย้งอย่างเปิดเผยกับเป้าหมายและหลักการที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญที่แยกรัฐออกจากศาสนา

ธนาคารอิสลามในตุรกีมีอยู่สองแห่งถ้าไม่รวมธนาคารอิสลามไฟซอลแห่งกิบริสซึ่งดำเนินงานอยู่ในสาธารณรัฐตุรกีแห่งไซปรัสเหนือ นั่นคือ สถาบันการเงินอัลบะรอเกะฮ์ตุรกี (Albaraka Turkish Finance House) และบริษัทสถาบันการเงินไฟซอล (Faisal Finance Institution Incorporation) ธนาคารทั้งสองนี้ให้บริการรับฝากเงินและปล่อยสินเชื่อ การรับฝากเงินอยู่ในรูปของบัญชีกระแสรายวันและบัญชีร่วมลงทุนบนพื้นฐานของการรับผิดชอบในการกำไรและขาดทุนร่วมกัน การปล่อยสินเชื่อก็ทำในรูปของการบวกผลกำไร (มูรอบะฮะฮ์) การเช่าเป็นหุ้นส่วน การให้เช่าและการ

เช่าซื้อ นอกจากนี้แล้วก็ยังมีบริการอื่นๆที่ธนาคารโดยทั่วไปทำกัน เช่น การโอนเงิน การเปิดเช็คเตอร์ ออฟเครดิต การออกหนังสือค้ำประกันจากธนาคารและการปริวรรตเงินตรา เป็นต้น

ธนาคารอิสลามในมาเลเซีย

ระบบธนาคารอิสลามในมาเลเซียถือว่ามีความก้าวหน้ากว่าเมื่อเปรียบเทียบกับระบบในประเทศมุสลิมอื่นๆ ธนาคารอิสลามเริ่มต้นเมื่อมีการจัดตั้งบริษัทธนาคารอิสลามมาเลเซียขึ้นใน ค.ศ. 1983 และปัจจุบัน ระบบธนาคารอิสลามของมาเลเซียได้รับการเสริมโดยตลาดเงินอิสลาม ช่องหน้าต่างบริการแบบอิสลามและตลาดหุ้นอิสลาม นอกจากนี้ ระบบธนาคารอิสลามมาเลเซียจึงทำหน้าที่เป็นแม่แบบสำหรับธนาคารอิสลามในอินโดนีเซียและบรูไนด้วย

ความริเริ่มและความพยายามก่อตั้งธนาคารอิสลามในมาเลเซียเกิดขึ้นจากฝ่ายเอกชน เช่นเดียวกับประเทศมุสลิมอื่นๆ

ข้อเสนอให้มีการจัดตั้งธนาคารอิสลามอย่างเป็นทางการครั้งแรกมีขึ้นระหว่างการประชุมสภาเศรษฐกิจภูมิบุตร (Bumiputra Economic Congress) ใน ค.ศ.1980 และสภานี้ได้ผ่านมติที่เรียกร้องรัฐบาลให้อนุญาตคณะกรรมการฮัจญ์จัดตั้งธนาคารอิสลามขึ้นมา หลังจากนั้น ในการประชุมสัมมนาที่จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซียในค.ศ.1981 ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ขอให้รัฐบาลออกกฎหมายพิเศษที่อนุญาตให้มีการจัดตั้งธนาคารใหม่ที่วางพื้นฐานอยู่บนหลักการอิสลามขึ้นมา ดังนั้น เพื่อเป็นการตอบสนองคำร้องขอดังกล่าว

ในวันที่ 30 กรกฎาคม ค.ศ.1981รัฐบาลจึงได้ตั้งคณะกรรมการแห่งชาติเรื่องธนาคารอิสลามขึ้น โดยมีราชา โมฮาร์ ราชา บะดีอุซามาน ที่ปรึกษาทางด้านเศรษฐกิจของนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในเวลานั้นเป็นประธานและคณะกรรมการฮัจญ์ของมาเลเซียรับผิดชอบงานด้านเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้ได้ศึกษาทั้งการทำงานของธนาคารอิสลามไฟซอลแห่งอียิปต์และธนาคารอิสลามไฟซอลของชูดาน หลังจากนั้นก็ทำงานถึงนายกรัฐมนตรียของมาเลเซียพร้อมทั้งมีข้อเสนอ ดังนี้ :

- 1) รัฐบาลควรตั้งธนาคารอิสลามที่ดำเนินงานตามหลักกฎหมายอิสลามขึ้น
- 2) ธนาคารที่ถูกเสนอให้จัดตั้งควรจะเป็นรูปของบริษัทภายใต้พระราชบัญญัติบริษัท ค.ศ.1965
- 3) เนื่องจากพระราชบัญญัติธนาคาร ค.ศ.1973 ไม่สามารถใช้ได้กับการปฏิบัติงานของธนาคารอิสลาม จำเป็นจะต้องมีพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามใหม่ขึ้นมาฉบับหนึ่งเพื่ออนุญาตและควบคุมธนาคารอิสลาม การควบคุมและการบริหารพระราชบัญญัติที่เสนอนี้ให้เป็นความรับผิดชอบของธนาคารกลางแห่งมาเลเซีย
- 4) ธนาคารอิสลามจะตั้งคณะกรรมการควบคุมทางด้านกฎหมายอิสลามของตนเองขึ้นมาเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานของธนาคารอิสลามเป็นไปตามกฎหมายอิสลาม (ชะรีอะฮ์)โดยแท้จริง พระราชบัญญัติธนาคารอิสลาม ค.ศ.1983 ซึ่งถูกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ.1983 นี้เองที่ทำให้มีการจัดตั้งธนาคารอิสลามขึ้นมาในมาเลเซีย พระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจธนาคารกลางแห่งมาเลเซียในการควบคุมดูแลธนาคารอิสลามในมาเลเซีย

ขณะเดียวกัน รัฐบาลก็ได้นำพระราชบัญญัติการลงทุนของรัฐบาลออกมาใช้ใน ค.ศ.1983 เพื่อให้รัฐบาลสามารถออกบัตรลงทุน(หรือพันธบัตร)ของรัฐบาลตามหลักการอิสลาม ทุนเริ่มต้นในการจัดตั้งธนาคารอิสลามมาเลเซียมีจำนวน 80 ล้านริงกิต ซึ่งมาจากกระทรวงการคลัง 30 ล้านริงกิต

คณะกรรมการกองทุนฮัจญ์ 10 ล้าน องค์การสวัสดิการมุสลิมแห่งมาเลเซีย 5 ล้าน สภาศาสนาประจำรัฐต่างๆ 20 ล้าน หน่วยงานด้านศาสนาของรัฐต่างๆ 3 ล้าน หน่วยงานของรัฐต่างๆ 12 ล้าน

ธนาคารอิสลามมาเลเซียถูกจัดตั้งเป็นบริษัทเมื่อวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ.1983 และเริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคมในปีเดียวกัน ขณะนี้ธนาคารอิสลามมาเลเซียมีสาขามากกว่า 50 แห่งทั่วประเทศ

ธนาคารอิสลามมาเลเซียไม่เพียงแต่จะส่งเสริมผลิตภัณฑ์ธนาคารอิสลามของตนเองเท่านั้น แต่ยังนำผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินแบบอิสลามเข้าไปในบริษัทในเครือของตนด้วย

ปัจจุบันธนาคารอิสลามมาเลเซียมีบริษัทในเครือหลายแห่งที่ทำธุรกิจเช่าซื้อ บริการบริหารจัดการธุรกิจประกัน(ตะกาฟูล) การบริหารกองทุนและเป็นนายหน้าซื้อขายหุ้น

การจัดตั้งธนาคารอิสลามมาเลเซียถือเป็นการเริ่มต้นความมุ่งมั่นของรัฐบาลมาเลเซียที่จะทำให้มีธนาคารอิสลามขึ้นในมาเลเซีย ถึงแม้รัฐบาลในปัจจุบันไม่มีเจตนาที่จะทำให้ระบบการเงินทั้งหมดของประเทศเป็นระบบอิสลามก็ตาม แต่ธนาคารกลางแห่งมาเลเซียก็มีเป้าหมายที่จะสร้างระบบธนาคารอิสลามคู่ขนานไปกับระบบธนาคารเดิม ธนาคารกลางแห่งมาเลเซียเชื่อว่าเป้าหมายดังกล่าวนี้สามารถสำเร็จได้โดยการ 1) ให้มีผู้เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก 2) มีเครื่องมือต่างๆทางการเงินอย่างกว้างขวาง และ 3) มีตลาดเงินระหว่างธนาคาร (อินเทอร์เน็ตแบงก์) แบบอิสลาม

ในการเพิ่มจำนวนผู้มีส่วนร่วมในระบบธนาคารอิสลามนั้น ธนาคารกลางของมาเลเซียไม่ได้อนุญาตให้มีการเปิดธนาคารอิสลามใหม่ แต่ได้วางแผนการให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทการเงินต่างๆ เปิด“ช่องหน้าต่างอิสลาม” (Islamic Windows) ขึ้นเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการธนาคารอิสลามแก่ลูกค้าของตน แผนการขั้นนี้เริ่มเมื่อวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ.1993 โดยมีธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่ที่สุด 3 แห่งในมาเลเซียมาเข้าร่วม หลังจากนั้นอีกประมาณห้าเดือนก็มีสถาบันการเงินอีก 10 บริษัทมาเข้าร่วม ในตอนปลายปี ค.ศ.1993 ปรากฏว่ามีสถาบันการเงินจำนวน 21 แห่งได้รับใบอนุญาตจากธนาคารกลางให้เข้าร่วมในแผนการนี้ ธนาคารกลางของมาเลเซียเองก็มีส่วนในการสร้างผลิตภัณฑ์ธนาคารใหม่ที่ไม่ขัดต่อหลักการอิสลาม

ในตอนต้นปี ค.ศ.1994 ตลาดอินเทอร์เน็ตแบงก์อิสลามได้ถูกนำเข้ามาในระบบการเงินของมาเลเซีย ตลาดนี้ประกอบด้วย (1) อินเทอร์เน็ตแบงก์เทรดดิ้งในเครื่องมือทางการเงิน (2) การลงทุนอินเทอร์เน็ตแบงก์อิสลาม และ (3) ระบบเคลียร์ริงเช็คอินเทอร์เน็ตแบงก์อิสลาม

ธนาคารอิสลามในปากีสถาน

เช่นเดียวกับอิหร่าน ปากีสถานเริ่มทำให้ระบบธนาคารของตนเป็นไปตามหลักการอิสลามในปลายปี ค.ศ.1970 อย่างไรก็ตาม เจตนาในการนำระบบนี้เข้ามาในปากีสถานมีขึ้นตั้งแต่เมื่อก่อนหน้านี้สี่สิบปีแล้ว เพราะในตอนที่มีฮัมมัด อะลี ญินนะฮ์ บิดาแห่งชาติของปากีสถานได้เคยประกาศไว้ว่าจะทำให้ระบบธนาคารของปากีสถานเป็นไปตามหลักการอิสลามเมื่อตอนที่ไปเปิดธนาคารชาติแห่งปากีสถานในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1948 หลังจากนั้น การปฏิรูประบบเศรษฐกิจให้เป็นแบบอิสลามก็ได้มีการยืนยันไว้อีกครั้งหนึ่งในคำประกาศเจตนารมณ์ (Objectives Resolution) ของสภารัฐธรรมนูญแห่งปากีสถานใน ค.ศ. 1949 แต่เนื่องจากเหตุผลหลายประการทางโครงสร้างภายในประเทศและความคิดแบบประเทศที่ตกเป็นอาณานิคม จึงทำให้มีการล่าช้าในการปฏิรูปตาม

เจตนารมณ์ดังกล่าว เมื่อนายพลเซียอุลฮักทำรัฐประหารใน ค.ศ.1977 ก็ได้มีการเร่งดำเนินการเปลี่ยนแปลงระบบการเงินไปสู่หลักการอิสลามทันที

ในเดือนกันยายน ค.ศ.1977นายพลเซียอุลฮักได้ตั้งสภาอุดมการณ์อิสลามขึ้นซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 19 คนเพื่อทำหน้าที่วางกรอบในการยกเลิกดอกเบี้ยออกจากระบบเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ของสภานี้มิได้เป็นนักเศรษฐศาสตร์ สภานี้จึงได้แต่งตั้งนักเศรษฐศาสตร์และนักการธนาคารจำนวน 15 คนขึ้นมาคอยให้ความช่วยเหลือในการเตรียมรายงานให้ท่านนายพลเซีย สภาได้นำเสนอวิธีการต่างๆที่เป็นไปได้ซึ่งจะสามารถนำมาใช้แทนระบบดอกเบี้ยคงที่ได้วิธีการต่างๆในการหารายได้ของธนาคารที่ถูกนำเสนอได้แก่การเก็บค่าธรรมเนียมบริการ การให้เช่า การประมูลเพื่อการลงทุน การซื้อผ่อนส่ง การเช่าซื้อ การให้ความช่วยเหลือทางการเงินบนพื้นฐานของผลตอบแทนตามปกติ การให้เงินกู้แก่กันโดยเพิ่มเวลาให้และการให้เงินกู้พิเศษ พร้อมกันนั้นก็มีการระบุถึงวันเวลาที่จะนำระบบปลอดดอกเบี้ยมาใช้ไว้ในรายงานนั้นด้วย ส่วนที่สองของรายงานได้อธิบายถึงการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในระบบปลอดดอกเบี้ย ข้อเสนอแนะในรายงานนี้พูดถึงวิธีการต่างๆทางการเงิน การถอนเงินฝากและธุรกรรมปลีกย่อยอื่นๆ สิ่งสำคัญก็คือการคำนวณกำไรและการขาดทุนระหว่างธนาคารกับผู้ยืม สภาได้แนะนำว่าการตอบแทนเงินออมด้วยอัตราคงที่นั้นควรจะถูกแทนที่ด้วยการตอบแทนที่ไม่แน่นอนโดยอาศัยแนวความคิดของการแบ่งผลกำไร

นอกจากนี้แล้วก็ยังมี การพูดถึงธุรกรรมระหว่างธนาคาร ความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารกลาง ธุรกรรมต่างประเทศของธนาคารที่จะต้องเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยและเงินกู้ของธนาคารให้แก่พนักงานของตน ธุรกรรมระหว่างธนาคารซึ่งรวมทั้งกับธนาคารชาตินั้นได้รับคำแนะนำให้ทำโดยอาศัยพื้นฐานของการแบ่งกำไร มีข้อเสนอแนะให้ปล่อยเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยแก่ลูกจ้างของธนาคารด้วย แต่ในรายงานดังกล่าวไม่มีเรื่องการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการทำธุรกรรมกับธนาคารต่างชาติที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยไว้

ดังนั้น หนทางในการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับหลักกฎหมายอิสลามก็คือสภาแนะนำว่าควรจะมีการตั้งบริษัทขึ้นมาต่างหากเพื่อบริหารสาขาต่างประเทศของธนาคารปาکیสถานทั้งหมด

เงินฝากต่างประเทศที่ธนาคารปาکیสถานถืออยู่จะถูกโอนไปยังบริษัทนี้และบริษัทนี้จะถูกสั่งห้ามมิให้รับเงินฝากในท้องถิ่น สถาบันทางการเงินที่เชี่ยวชาญที่รวมอยู่ในรายงานของสภานั้นก็คือบริษัทสินเชื่อและการลงทุนทางอุตสาหกรรมของปาکیสถาน, ธนาคารเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งปา�สถาน, บริษัทเงินทุนพัฒนาแห่งชาติ, ธนาคารพัฒนาการทางด้านการเกษตรของปา�สถาน, บริษัทเงินทุนธุรกิจขนาดเล็ก, กองทุนการมีส่วนร่วมลงทุน, สหธนาคารเพื่อสหกรณ์และสถาบันสินเชื่อสหกรณ์อื่นๆ และบริษัทประกันภัย

สภาเชื่อว่าความรับผิดชอบและการทำงานของธนาคารชาติของปา�สถานหรือธนาคารกลางภายใต้ระบบปลอดดอกเบี้ยจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลง มันจะทำหน้าที่ของธนาคารกลางสมัยใหม่ซึ่งรวมทั้งการออกธนบัตร การกำหนดเงินและสินเชื่อ เป็นธนาคารและที่ปรึกษาให้แก่รัฐบาลและเป็นแหล่งสำรองสุดท้ายของสภาพคล่องสำหรับระบบการเงินและธนาคาร

เครื่องมือนโยบายทางการเงินที่สภาแห่งนี้เสนอก็คือการสำรองเงินสดขั้นต่ำสุด สัดส่วนสภาพคล่อง เพดานการปล่อยสินเชื่อและการลงทุน เป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้สำหรับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินสำหรับภาคที่จำเป็น การควบคุมสินเชื่อ การออกคำสั่งแก่ธนาคารในเรื่องต่างๆของการปฏิบัติงานธนาคารที่เครื่องมือนโยบายและการชักชวนไม่สามารถครอบคลุมไปถึงในส่วนของธุรกรรมของรัฐบาลนั้น สภาได้ให้คำแนะนำว่าเงินกู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์การของรัฐบาล (กล่าวคือเงินกู้จาก

ธนาคารรัฐที่ให้แก่รัฐบาลหรือเงินกู้ที่รัฐบาลกลางให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น) นั้น จะต้องทำบนพื้นฐานของการปลอดดอกเบี้ย ในกรณีของการยืมมาจากภายนอกซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย สภามอบรับว่าการปฏิบัติจะต้องเป็นไปเหมือนเดิม แต่ขณะเดียวกันก็แนะนำให้รัฐบาลพยายามที่จะลดความเกี่ยวข้องกับเงินกู้ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย

ผู้เขียนบทความ : บรรจง บินกาซัน

เขียนวันที่ : 21 ก.ย. 2548

สถาบันการเงินและธนาคารอิสลาม

ความรู้เกี่ยวกับการเงินอิสลามในตะวันออกกลาง

<http://www.islammore.com/main/content.php?page=sub&category=4&id=2251>

นิพล แสงศรี

ปัจจุบันสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามเติบโตอย่างรวดเร็วเฉลี่ยร้อยละ 15 ต่อปีในระดับโลก และร้อยละ 20 ในกลุ่มประเทศสมาชิก OIC โดยพบสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามราว 300 แห่งทั่วโลกและมีเงินหมุนเวียนกว่า 7 แสนล้านดอลลาร์ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นถึง 1 ล้านๆ ดอลลาร์ในปี 2013 อีกทั้งยังมีส่วนที่บริหารแบบเป็นกองทุนเพื่อการลงทุนอีกราว 200,000-300,000 ล้านดอลลาร์

ในโลกอิสลามระบบอัลมูฎอเราะบะฮฺ เป็นระบบที่มีความสำคัญมากต่อการกระจายทรัพยากรและทรัพย์สินแทนระบบดอกเบี้ย ตลอดจนเป็นช่องทางหาทุนเพิ่มหรือหากำไรเพิ่มของสถาบันการเงินและธนาคารอิสลาม ดังนั้นกองทุน บริษัท สถาบันการเงิน และธนาคารอิสลามล้วนถูกก่อตั้งบนหลักการ al-Sharikah และหลักการ al-Mudharabah

สถาบันการเงินและธนาคารอิสลามอาศัยนโยบายกำกับบริหารดูแลอย่างรัดกุม และเข้าใจถึงกลไกเศรษฐกิจโลกภายใต้กฎหมายชะรีอะฮฺ เช่น ห้ามการลงทุนและทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย (al-Riba) การพนัน (al-Qimar and al-Gharar) ความเสี่ยง (Khatar) การหลอกลวง (Gharar) การเอาผิดเอาเปรียบ (Istiglal) และการแทรกแซงทางการตลาด (al-Tadakkhul Fi al-Suq) โดยอาศัยธนาคารพาณิชย์อิสลาม (Masaref al-Islamiyah) บริษัทประกัน (al-Sharikah al-Tamin) กองทุนรวมและวาณิชธนกิจ (al-Mudharabah) เป็นตัวกลางสำคัญทางระบบการเงินและการลงทุนโดยอาศัยหลัก al-Musharakah and al-Mudharabah

บริการทางการเงินมีทั้งในรูปแบบการให้บริการด้านเงินฝาก ได้แก่ บัญชีเงินฝากเพื่อการเก็บออม (Wadiah) หรือบัญชีเงินฝากเพื่อการลงทุน (Mudharabah) และในรูปแบบการให้บริการด้านสินเชื่อ (al-Tamweel) ได้แก่ สินเชื่อเพื่อธุรกิจ สินเชื่อพัฒนาโครงการอสังหาริมทรัพย์ สินเชื่อหมุนเวียน ตัวและภาระผูกพัน สินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภค สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ และอื่นๆ

สถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะระดมเงินฝาก เพื่อรักษาความปลอดภัยจากประชาชน นักธุรกิจ และนักลงทุน โดยสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะรับผิดชอบจ่ายคืนเมื่อต้องการเบิกจ่าย เรียกว่า บัญชีอัลวะดีอะฮฺ หรือ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ โดยอาจจะคิดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมแล้วแต่กรณี แต่ยินยอมให้นำไปแสวงหาผลกำไรที่ไม่ขัดต่อกฎหมายอิสลาม หรือถ้าต้องกำไรก็ต้องใช้บริการบัญชีเงินฝากเพื่อการลงทุนร่วมกับธนาคาร ซึ่งจะมีอัตรากำไรต่อปีตามสัดส่วนการลงทุนที่ไม่ขัดต่อกฎหมายอิสลาม หรือถ้าต้องการบ้าน รถยนต์ และ

อื่นๆ สถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะใช้วิธีซื้อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ตามความต้องการลูกค้ามาครอบครองไว้ก่อนจะต่อให้ลูกค้าโดยบวกกำไรเพิ่ม เช่น ซื้อมาในราคา 700,000 บาท ขายด้วยเงินสดในราคา 750,000 บาท หรือลูกค้าอาจจะซื้อรถยนต์ต่อจากธนาคารด้วยราคาข้างต้น โดยอาศัยการผ่อนชำระกับธนาคารภายในเวลา 5 ปี หรือจ่ายเป็นงวดๆ รายเดือนหรือรายปี วิธีดังกล่าวมักเรียกว่า al-Tamweel

แม้สถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะปล่อยเงินกู้ยืม โดยไม่คิดดอกเบี้ยแต่ก็มีเงื่อนไขบางประการได้แก่

- (1) กู้ยืมได้ตามสัดส่วนของเงินที่ฝากกับธนาคารเท่านั้น
- (2) และผู้กู้ยืมจะต้องจ่ายคืนตามระยะเวลาที่กำหนดและตกลงกัน
- (3) ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินและธนาคารก็ได้รับอนุญาตให้นำเงินทุนที่เหลือไปลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่มีผลกำไรที่ไม่ขัดต่อกฎหมายอิสลาม ซึ่งเป็นคำตอบว่าสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะได้อะไรเมื่อปล่อยเงินกู้ ส่วนลูกค้าบางรายอาจจะไม่มีเงินฝากกับสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามหรือขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน บอร์ดของสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะเป็นผู้พิจารณา

รายได้บางส่วนของสถาบันการเงินและธนาคารอิสลาม จะถูกนำมาใช้จ่ายด้านบริหารจัดการของสถาบัน เช่น ค่าจ้างพนักงาน หรือนำไปใช้ในการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและการจ้างผลิตภัณฑ์ และอื่นๆ โดยรายได้ส่วนใหญ่ของสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามจะได้อาจมาจากงานบริการที่คิดค่าธรรมเนียมต่างๆ ได้แก่

- (1) บริการเก็บรักษาทรัพย์สิน บริการเงินโอน บริการรับส่งสินค้าทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ
- (2) การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ในนามลูกค้า (วะกาละฮ) ตามกระบวนการทางกฎหมายอิสลาม
- (3) การช่วยเหลือธุรกิจและนักลงทุนในการจัดตั้ง ขยายธุรกิจ จัดซื้อเครื่องจักร และวัตถุดิบอื่นๆ
- (4) การจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาทางธุรกิจ การเงิน สินเชื่อ และการลงทุน
- (5) การนำเงินไปลงทุนตามหลักการหุ้นส่วนมุซาเราะกะฮและหลักการลงทุนมูฎอเราะฮะฮะฮ
- (6) การจัดซื้อหุ้นการค้าหรือนำเงินทุนของลูกค้าไปลงทุนในสถาบันการค้าต่างๆ แทนลูกค้า ส่วนกรณีสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามต้องการระดมเงินทุนเพื่อการลงทุน อาจจะมีการยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมแล้วแต่กรณี
- (7) และบริการด้านสินเชื่อประเภทต่างๆ หรือเรียกว่า al-Taweel

ผลิตภัณฑ์ทางการเงินอิสลามมักถูกนำมาประยุกต์ใช้ทั้งในรูปแบบเอกเทศ เช่น General Investment deposit จะใช้หลัก al-Mudharabah และ Revolving Financing จะใช้หลัก Bai 'a al-'Anah ส่วน Leasing จะใช้หลัก Ijarah และในรูปแบบใช้งานร่วมกัน เช่น พันธบัตรอิสลามจะใช้หลัก al-Mudharabah ร่วมกับ Musharakah + Istisna และ Ijarah สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจะใช้หลัก Ijarah Wa Istisna /Diminishing al-Musharaka ส่วนการเช่าซื้อจะใช้หลัก Ijarah Thumma al-Bai 'a

ความยืดหยุ่นของสถาบันการเงินและธนาคารอิสลามเป็นตัวส่งสัญญาณถึงอนาคตที่ดี น่าตื่นตาตื่นใจ และเป็นระบบการเงินที่วางพื้นฐานอยู่บนคุณค่าทางศีลธรรมมากกว่าความโลภและความกลัว สิ่งเหล่านี้ทำให้การเงินอิสลามมีแนวโน้มเป็นที่นิยมกันมากขึ้น เพราะนักลงทุนต่างเล็งหาแหล่ง

ลงทุนที่ปลอดภัยกว่าเดิม โดยเฉพาะหลังตราสารอนุพันธ์ของโลกตะวันตกประสบปัญหาวิกฤตการเงินโลก เช่น ในลอนดอนพบธนาคารอิสลามอยู่ 5 แห่ง และในฝรั่งเศสเปิดธนาคารอิสลามแห่งแรกขึ้นในปี ค.ศ.2009 จากการประเมินแบบอนุรักษ์ของนายธนาคารในเดือนตุลาคม ค.ศ.2008 สินทรัพย์การเงินอิสลามทั่วโลกมีเกินกว่า 5 แสนล้านดอลลาร์ ตัวเลขนี้จะเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในทศวรรษหน้า และด้วยข้อจำกัดและความแตกต่างของระบบอิสลามิกไฟแนนซ์ (Islamic Finance) จากระบบการเงินทั่วไป ทำให้มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่และมีชื่อเสียงของโลกหลายแห่งเห็นความสำคัญ และได้เปิดหลักสูตรอิสลามิกไฟแนนซ์ขึ้น เช่น มหาวิทยาลัยสตราสบูวก คณะบริหารธุรกิจ (ฝรั่งเศส) เปิดหลักสูตรปริญญาโทด้านอิสลามิกไฟแนนซ์ จนกลายเป็นที่ยอมรับและมีการพูดถึง เศรษฐศาสตร์อิสลามกันมากขึ้นเรื่อยๆ

การเงินอิสลามอยู่ภายใต้หลักชารีอะฮ์ (Shari'ah) ซึ่งเป็นทั้งระบบกฎหมายและจริยธรรมที่มีความชัดเจน เอกลักษณ์ดังกล่าวทำให้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินอิสลามมีความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ทางการเงินทั่วไป จนกลายเป็นระบบที่ได้รับการยอมรับก่อนจะกระจายอยู่ทั่วโลกมุสลิม ปัจจุบันหลายประเทศกำลังให้ความสนใจต่อผลิตภัณฑ์ทางการเงินอิสลาม โดยเฉพาะมาเลเซียพยายามผลักดันให้ตนเองกลายเป็นศูนย์กลางทางการเงินประจำเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะที่อังกฤษพยายามกระตุ้นสถาบันการเงินและธนาคารภายในประเทศให้กลายเป็นศูนย์กลางทางการเงินอิสลามประจำยุโรป

องค์กรเอกชนเปิดสถาบันการเงินอิสลาม

<http://www.muslimthai.com/main/1428/content.php?category=19&id=7090>

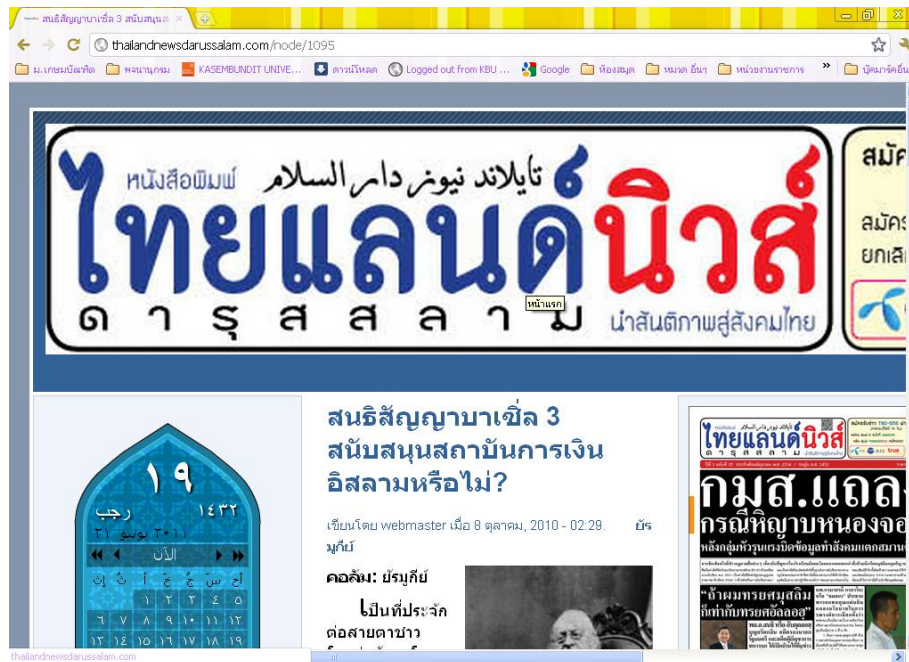
นายวรวิทย์ บารู สมาชิกวุฒิสภาปัดตานี ในฐานะประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟาน จำกัด ได้เดินทางไปเป็นประธานในพิธีเปิดสหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟาน สาขาเรือเสาะ ซึ่งนับเป็นสาขาที่ 7 ที่องค์กรเอกชนได้ร่วมตัวเปิดเพื่อให้บริการด้านธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเวลากว่า 17 ปี ปัจจุบันมีสมาชิกรวม 42,000 คน เงินทุนหมุนเวียนล่าสุด 700 ล้านบาท โดยสาขาเรือเสาะ ตั้งอยู่เลขที่ 168/2 ม.1 ริมถนนสายเรือเสาะหนองจิก ในเขตเทศบาลต.เรือเสาะ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส ซึ่งพิธีเปิดสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามครั้งนี้ มีนายจำลอง ไกรดิษฐ์ นายอำเภอเรือเสาะ พ.ต.อ.ปิยะวัฒน์ เฉลิมศรี ผกก.สภ.เรือเสาะ นายเจอะอามิง โต๊ะตาหยง ส.ส.นราธิวาส รวมทั้งชาวบ้านในพื้นที่ อ.เรือเสาะ เข้าร่วมพิธีเป็นจำนวนมาก

ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟาน สาขาเรือเสาะ เปิดให้บริการทำธุรกรรมทางการเงินแก่ประชาชน ทั้งการฝากถอนเงิน การให้สินเชื่อทั่วไปและการฝากสะสมทรัพย์ประเภทกองทุนฮัจญ์เพื่อเสริมเจตนารมณ์และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่เมืองเมกกะ ที่สำคัญเป็นการระดมทุนของสมาชิก มาหมุนเวียนให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ชาวบ้านที่มีฐานะยากจน ด้อยโอกาสในหลายๆด้าน เช่น ที่อยู่อาศัย รวมทั้งผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบไร้ที่พึ่ง อาทิ ทุนการศึกษาของบุตรหลาน ผู้ที่มีหนี้สินและภาระต่างๆ โดยสหกรณ์ดังกล่าวนี้ดำเนินการภายใต้หลักการอิสลามอย่างเคร่งครัด ปลอดดอกเบี้ย เพื่อไม่ให้ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม โดยได้รับความสนใจจากชาวบ้านสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ สาขาเรือเสาะแล้วจำนวนถึง 5,000 คน

สำนักข่าวมุสลิมไทย

340 ลาดพร้าว 112 วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

โทร 0-2514-0593 แฟกซ์ 0-2538-4215 Email: info@muslimthai.com

<http://thailandnewsdarussalam.com/node/1095>

สนธิสัญญาบาเซิล 3 สนับสนุนสถาบันการเงินอิสลามหรือไม่?

เขียนโดย Webmaster เมื่อ 8 ตุลาคม, 2010 - 02:29.

คอลัมน์: ยัรมุกี

เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาชาวโลกว่าสังคมโลกของเราทุกวันนี้หลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ทำให้ผู้คนจำนวนมากหันกลับมามองเศรษฐกิจโลกในมุมมองที่กว้างขึ้นกว่าแต่ก่อน และเริ่มให้ความสำคัญกับกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจโลกกลุ่มอื่นๆเพิ่ม มากขึ้น ทั้งยังเห็นความจำเป็นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้าง พื้นฐานของเศรษฐกิจโลกขึ้นมาใหม่เพื่อขจัดวิกฤติการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้น ทั่วโลก

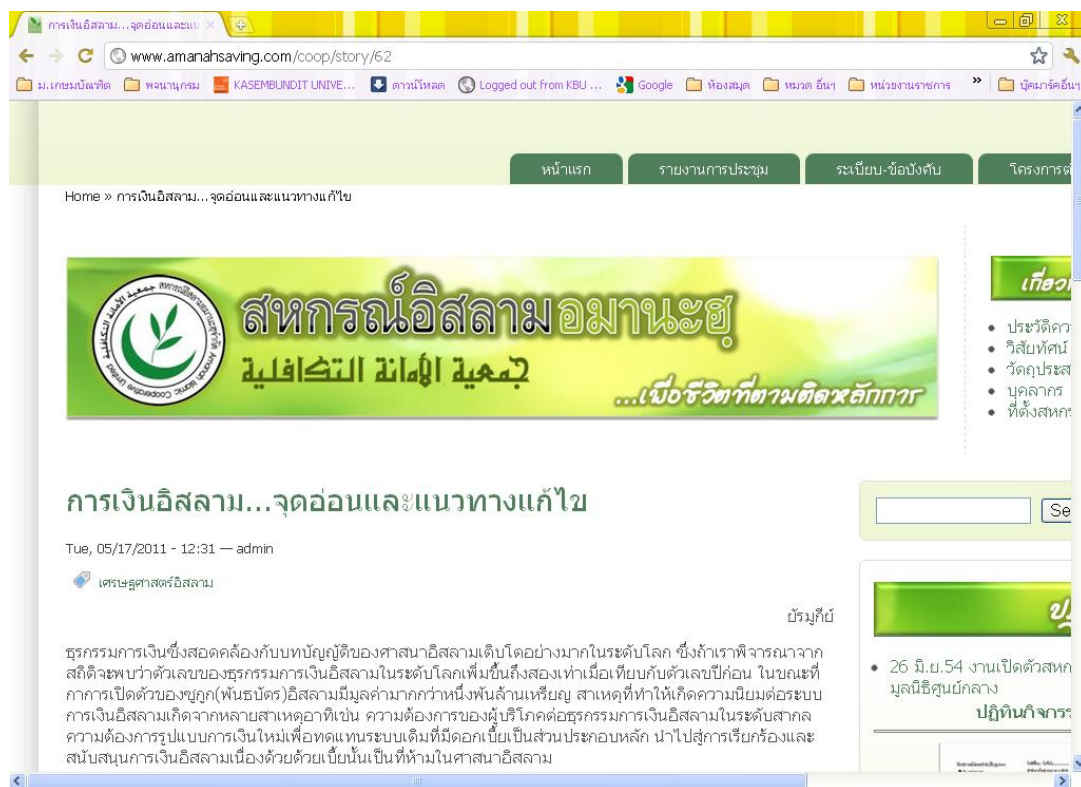
หลังจากที่ในอดีตเราได้ฝากชะตากรรมด้านการเงินโลกไว้กับประเทศมหาอำนาจทั้ง 8 ประเทศ หรือ (G8) ซึ่งคนทั่วไปถือว่าเป็นประเทศมหาอำนาจทั้งทางด้านการเมือง การทหาร และด้านเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งที่สุดในโลก ถึงแม้ว่าประเทศเหล่านี้โดยส่วนใหญ่แสวงหาการเข้าร่วมการประชุมนี้เพื่อเป้าหมายด้านการเมืองก็ตามที ถ้าเราได้พิจารณาให้ลึกซึ้งลงไปจะเห็นได้ว่า 5 จาก 8 ประเทศที่กล่าวไปข้างต้นเป็นสมาชิกขององค์กรสหประชาชาติ (UN) แต่การที่ประเทศดังกล่าวมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวนั้นไม่พอ เพียงที่จะครอบคลุมภาพรวมของเศรษฐกิจโลกได้ทั้งหมด เพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจโลกนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับทั้ง 8 ประเทศ แต่ยังคงต้องพึ่งพาประเทศต่างๆที่มีส่วนสำคัญในการผลิตปัจจัยพื้นฐานทาง เศรษฐกิจของโลก เช่น เชื้อเพลิง อันถือเป็นต้นทุนสำคัญในขั้นตอนการผลิตและยังรวมไปถึงประเทศที่มีทรัพยากร มนุษย์เป็นจำนวนมาก เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย เป็นต้น ซึ่งประเทศเหล่านี้มีรูปแบบและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับ ประเทศอุตสาหกรรมอันจะทำให้ภาพรวมของเศรษฐกิจโลกนั้นสมบูรณ์และสมดุลยิ่งขึ้น

ในการประชุมตัวแทนสถาบันการเงินครั้งล่าสุดของกลุ่มจี 8 ได้ให้ความสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถให้กับธนาคารต่างๆเพื่อป้องกัน วิกฤติการณ์การเงินที่อาจเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต โดยมีการร่างสนธิสัญญา “บาเซิล 3” ซึ่งจะมีการนำมาใช้จริงภายในปี 2012 โดยมีการเพิ่มข้อจำกัดต่างๆ

เช่น การเพิ่มอัตราเงินทุนสำรองสำหรับธนาคาร อันจะส่งผลกระทบต่อธนาคารระบบเงินกู้ ซึ่งจะมีผลทำให้ความคล่องตัวทางการเงินลดลง แต่ทว่าคำถามที่ตามมาคือ ระบบที่นำมาใช้นั้นจะส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินอิสลามอย่างไร? จะเป็นการเปิดโอกาสหรือเป็นการเพิ่มเงื่อนไขให้กับสถาบันการเงินดังกล่าว หรือไม่?

ความเป็นจริงคือสนธิสัญญา “บาเซิล 3” จะเป็นการเพิ่มข้อจำกัดต่อธนาคาร เพื่อป้องกันการเก็งกำไรในตลาดการเงินและการเพิ่มทุนสำรองเพื่อลดความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งถือเป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ต่อสถาบันการเงินอิสลาม แต่หากเรามองย้อนกลับไปในอดีตทางด้านระบบการเงินโลกหรือสนธิสัญญาใดๆจะเห็น ว่าไม่มีระบบการเงินใดที่ช่วยเหลือรองรับหรือสนับสนุนสถาบันการเงินอิสลามมา ตั้งแต่ต้นแล้ว ดังนั้นการเพิ่มขึ้นจากข้อกำหนดต่างๆซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมนี้ก็จะ มีผลกระทบต่อสถาบันการเงินทั่วไปด้วยเช่นกันไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือเราไม่สามารถรอให้สังคมโลกมานำเสนอรูปแบบการเงินให้ กับสถาบันการเงินอิสลามหรือสถาบันการเงินอื่นๆได้ แต่สิ่งที่สถาบันการเงินอิสลามควรปฏิบัติคือแสวงหาความร่วมมือและความเป็นหนึ่งเดียวกันเพื่อนำเสนอความคิดและรูปแบบทางการเงินที่ควรจะเป็นให้กับสังคมโลก มีใช้ต่างคนต่างทำซึ่งอาจนำไปสู่ความสำเร็จแต่ในระยะสั้นๆเท่านั้น

<http://www.amanahsaving.com/coop/story/62>

การเงินอิสลาม...จุดอ่อนและแนวทางแก้ไข

Tue, 05/17/2011 - 12:31 — admin

[เศรษฐกิจอิสลาม](#)

ยรรมูเกีย

ธุรกรรมการเงินซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลามเติบโตอย่างมากในระดับโลก ซึ่งถ้าเราพิจารณาจากสถิติจะพบว่าตัวเลขของธุรกรรมการเงินอิสลามในระดับโลกเพิ่มขึ้นถึงสองเท่าเมื่อเทียบกับตัวเลขปีก่อน ในขณะที่การเปิดตัวของชุกุก(พันธบัตร)อิสลามมีมูลค่ามากกว่าหนึ่งพันล้านเหรียญ สาเหตุที่ทำให้เกิดความนิยมต่อระบบการเงินอิสลามเกิดจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น ความต้องการของผู้บริโภคต่อธุรกรรมการเงินอิสลามในระดับสากล ความต้องการรูปแบบการเงินใหม่เพื่อทดแทนระบบเดิมที่มีดอกเบี้ยเป็นส่วนประกอบหลัก นำไปสู่การเรียกร้องและสนับสนุนการเงินอิสลามเนื่องด้วยด้วยเบี่ยนั้นเป็นที่ห้ามในศาสนาอิสลาม

การเติบโตของระบบการเงินอิสลามมิได้จำกัดอยู่เพียงแต่ในประเทศมุสลิมเท่านั้นในทางตรงกันข้ามได้แทรกซึมและหยั่งรากลึกในทั่วทุกมุมโลกเช่น ในประเทศอังกฤษมีสินทรัพย์โดยประมาณ 18 ล้านเหรียญดอลลาร์ มีจำนวนสถาบันการเงินอิสลามทั้งสิ้น 22 แห่ง ซึ่งความต้องการที่พุ่งสูงขึ้นนั้นเกิดจากความต้องการธุรกรรมการเงินที่สอดคล้องกับศาสนาอิสลามเนื่องจากบรรดานักวิชาการเชื่อกันว่าระบบการเงินแบบทุนนิยมเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดวิกฤติการเศรษฐกิจครั้งล่าสุด อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญได้เห็นพ้องต้องกันว่ารูปแบบการเงินอิสลามนั้นยังมีจุดอ่อนซึ่งต้องได้รับการแก้ไขต่อไป ได้แก่การขาดซึ่งกลไกสำคัญด้านนิติบัญญัติและด้านการบริหาร ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกลางอิสลามในระดับสากลเพื่อเป็นกลไกหลักในการควบคุมมาตรฐานของสถาบันการเงินอิสลามเพื่อให้แน่ใจได้ว่าผลิตภัณฑ์ที่ออกมาจากสถาบันการเงินอิสลามต่าง ๆ นั้นไม่ขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลามที่อาจจะส่งผลให้เกิดความลังเลและความไม่เชื่อมั่นต่อระบบการเงินอิสลาม จากจุดนี้เองจำเป็นที่จะต้องสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภคเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อผลิตภัณฑ์ของสถาบันการเงินอิสลามด้วยการสถาปนาสถาบันที่จะเข้ามาตรวจสอบมาตรฐานด้านศาสนาให้สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพของพนักงานให้ได้มาตรฐานทัดเทียมระบบสากลดังกล่าวนี้ล้วนนำไปสู่การขยายตัวของธุรกรรมการเงินอิสลาม

สุดท้ายนี้แม้ว่าจะมีการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการเงินอิสลามอย่างเห็นได้ชัดในระดับสากลแต่ทว่าจุดอ่อนและความท้าทายที่รออยู่นั้นจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าโดยที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, ปัญหาความโปร่งใสในการบริหารงานและความสามารถของสถาบันการเงินอิสลามในการจัดการกับความเสี่ยง หากว่าสถาบันการเงินอิสลามในระดับต่างๆทั่วโลกสามารถที่จะปรับปรุงข้อด้อยเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับความท้าทายที่รออยู่ได้ มีความเป็นไปได้ที่การเงินอิสลามนั้นจะเติบโตกว่าที่เป็นอยู่และได้รับความนิยมมากขึ้น การขยายตัวของการเงินอิสลามนั้นไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงการอยู่รอดของระบบการเงินอิสลามอีกนัยหนึ่งสามารถกล่าวได้ว่ามีช่วยส่วนในการแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่ของศาสนาอิสลามที่เป็นศาสนาของพระเจ้าผู้ทรงเอกภาพ